

Veelgestelde vragen over de zorg aan Oekraïense zwangeren en hun baby's

Naar schatting zijn er op dit moment zo'n 1600 zwangere vrouwen in Nederland die zijn gevlucht uit Oekraïne. Zij verblijven in opvanglocaties van gemeenten of bij particulieren (gastgezinnen). Deze veelgestelde vragen én antwoorden hebben we als College Perinatale Zorg primair opgesteld voor professionals die zorg bieden aan deze vrouwen en hun baby's. Ze zijn ook bruikbaar voor mensen bij gemeenten, vrijwilligers en gastgezinnen.

De situatie voor Oekraïense vluchtelingen verandert nog vaak en er is nog veel onduidelijk. We houden daarom de ontwikkelingen die relevant zijn voor de geboortezorg nauwlettend in de gaten, en passen zo nodig de veelgestelde vragen en antwoorden aan op [Kennissetgeboortezorg](#).

Datum update: 19 augustus 2022

Bronnen: de antwoorden op deze veelgestelde vragen zijn gebaseerd op informatie van o.a. de Rijksoverheid, het RIVM, het CAK, [de KNOV](#), [AJN Jeugdartsen Nederland](#) en expertisecentrum [Pharos](#).

OPVANG

Welke status en rechten hebben Oekraïense vluchtelingen in Nederland?

Vluchtelingen uit Oekraïne vallen onder speciale regels (de Tijdelijke Beschermingsrichtlijn). Ze hebben recht op opvang, werk, zorg en kinderen op onderwijs.

Meer informatie:

- [Opvang vluchtelingen uit Oekraïne](#) (Rijksoverheid)
- [Infosheet Oekraïense vluchtelingen](#) (Pharos)
- [Refugeehulp](#) (VluchtelingenWerk)
- [Zorgverzekeringslijn](#) - Oekraïens, Nederlands, Engels (Rijksoverheid)

Alle Oekraïense vluchtelingen moeten zich [melden bij de gemeente](#) (basisregistratie personen, zie ook deze [veelgestelde vragen](#)).

Een klein aantal Oekraïense vluchtelingen wordt opgevangen door het COA. Voor zwangeren en baby's die worden opgevangen door het COA, zie:

- Informatie over [medische zorg voor asielzoekers](#) van COA
- [Ketenrichtlijn geboortezorg asielzoekers met bijlagen](#)

Informatie voor de zwangere

Over de vergoeding van medische zorg: [zorgverzekeringslijn.nl](#) (in het Oekraïens).

ZORGKOSTEN

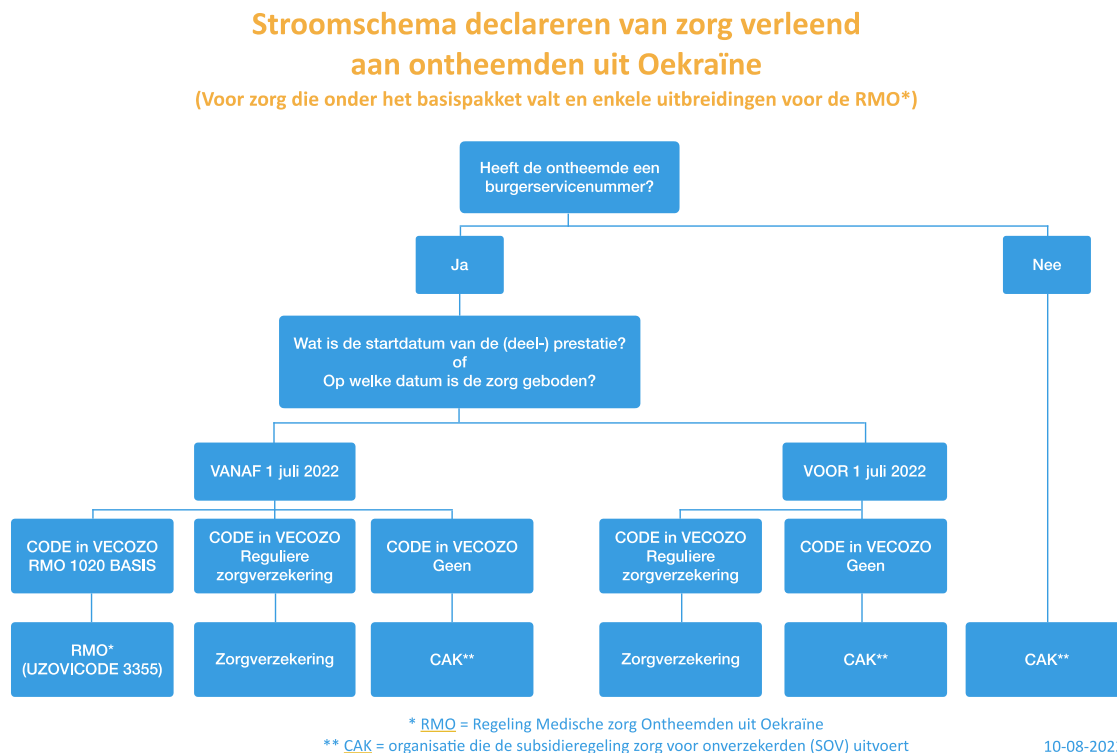
Welke zorg wordt vergoed voor Oekraïense vluchtelingen?

Alle zorg die onder het basispakket valt wordt vergoed. Daarnaast worden ook de kosten voor abortus en anticonceptie (m.u.v. het condoom) vergoed.

Oekraïners in Nederland kunnen ook kosteloos gebruik maken van de jeugdgezondheidszorg – inclusief het prenataal huisbezoek, (corona-)vaccinaties, jeugdzorg en WMO.

Hoe kan ik zorg verleend aan een Oekraïense zwangere declareren?

Hoe u kunt declareren hebben we op basis van informatie van de overheid samengevat in dit stroomschema:

Samengevat:

Als de Oekraïense zwangere een BSN-nummer heeft en de zorg is geboden voor 1 juli 2022 of de (deel-)prestatie is gestart voor 1 juli 2022, kunt u in de meeste gevallen via VECOZO declareren bij de Regeling Medische zorg Ontheemden uit Oekraïne ([RMO](#)).

Als de Oekraïense zwangere geen BSN-nummer heeft of wanneer de zorg is geboden vóór 1 juli 2022 of de (deel-)prestatie is gestart vóór 1 juli 2022 kunt u een declaratie indienen bij het [CAK](#).

Een klein aantal Oekraïense vluchtelingen wordt opgevangen door het COA. Zorg voor asielzoekers kunt u declareren bij de Regeling Medische zorg Asielzoekers ([RMA](#)). Hiervoor moet u een contract hebben met RMA.

U kunt deze informatie ook lezen in de [factsheet](#) van de overheid

Kunnen vervoerskosten worden gedeclareerd?

Ja, onder bepaalde voorwaarden. De regelingen voor zittend vervoer vindt u in de [RMO-verzekeringsvoorwaarden](#) en in de [bijlage zittend vervoer](#).

COMMUNICATIE

Kan ik kosteloos een tolk inschakelen?

Ja, u kunt kosteloos een tolk inschakelen.

Bent u huisarts? Bel dan 088 2555222 (Global Talk).

Bent u een andere zorgverlener? Bel dan 020 3808184 (LiveWords). Wilt u liever een tolk inschakelen of reserveren via een app of online? In de [Werkwijze bemiddeling tolkdiensten](#) leest u hoe dat werkt.

Als de tolkdienst geen tolk Oekraïens of Russisch beschikbaar heeft, kunt u voor eenvoudige gesprekken ook een taalassistent inschakelen. Taalassistenten hebben niet de officiële status van tolk.

Twijfelt u of u een tolk moet gebruiken?

Maak dan gebruik van het [beoordelingsschema](#) uit de kwaliteitsnorm tolkgebruik bij anderstaligen om te bepalen of de inzet van een tolk noodzakelijk is en kijk op de website www.zoschakeltueentolkin.nl.

Hoe kunnen we met elkaar communiceren?

- Spreek zo veel mogelijk in heldere, eenvoudige zinnen, zo nodig ondersteund met plaatjes.
- Je kunt gebruik maken van de [terugvraagmethode](#): vraag de zwangere om in eigen woorden te vertellen wat jullie hebben besproken. Hierna kun je, indien nodig, bijstellen of aanvullen. Belangrijk is hierbij om de vraag bij jezelf te houden. Je zegt: 'Ik wil graag weten of ik het goed heb uitgelegd'.
- Schakel een professionele tolk in. In ieder geval bij de intake, bij complexe zorg, wanneer het onderwerp van gesprek gevoelig of taboe is en wanneer er een ingrijpende keuze moet worden gemaakt (informed consent).
- Veel Oekraïners spreken ook Russisch. Vraag aan de zwangere of ze wanneer er geen tolk Oekraïens beschikbaar is een tolk Russisch wil.
- Laat nooit een minderjarige vertalen, zie: [Dit is een kind en geen tolk](#).
- Waarom, wanneer en hoe je met een tolk werkt, vind je op: www.zoschakeltueentolkin.nl/tolk-voor-geboortezorg.

Waar moet ik op letten als ik met een tolk werk?

- Geef de tolk tijd om zich voor te stellen
- Voer het gesprek zoals u zou doen zonder tolk erbij. Dus: 'Wat zijn uw klachten?', 'Mijn advies aan u is'. En niet: 'Tolk, wilt u aan de patiënt vertellen ...'.
- Geef de tolk om de paar zinnen de tijd om te vertalen.
- Vraag uw patiënt om te herhalen wat u hebt uitgelegd, zodat u weet of u elkaar goed begrijpt.
- Houd zelf de regie.

Waar moet ik op letten als een naaste vertaalt?

Houd er rekening mee dat de naaste vaak maar een deel vertaalt van wat er wordt gezegd en daarbij ook fouten maakt, dat de zwangere door de aanwezigheid van de naaste bepaalde dingen niet zal vertellen (seksueel geweld, psychische klachten) en dat naasten soms andere vragen en wensen hebben dan de zwangere.

Vraag de naaste om zoveel mogelijk letterlijk te vertalen. Laat nooit een minderjarige vertalen, zie: [Dit is een kind en geen tolk](#).

Kan ik gebruik maken van vertaalapparaten en apps?

Er is nog geen richtlijn of handreiking voor het gebruik van vertaalapparaten of apps in de zorg.

Advies van experts:

- Wees terughoudend met het gebruik van vertaalapparaten en apps voor (para-)medische gesprekken.
- Voor gesprekken met medische termen, gesprekken over gevoelige onderwerpen en bij belangrijke keuzes zijn vertaalapparaten en apps te onbetrouwbaar.
- Gebruik je een app: noem en vermeld in verband met privacy geen persoonsgegevens.
- Gebruik je ze toch? Dubbelcheck door terugvragen en terugvertalen of jullie elkaar goed hebben begrepen.

BEGELEIDING TIJDENS ZWANGERSCHAP

Hoe komt de zwangere bij de verloskundige terecht?

De zwangere kan rechtstreeks of op advies van GGD, jeugdgezondheidszorg of huisarts contact met een verloskundige contact opnemen. Dit kan via <https://deverloskundige.nl/zoek-een-verloskundige>.

Meer informatie:

- [Triagewijzer opvang en begeleiding Oekraïense zwangeren](#)
- [Advies triage](#)

Kan ik zorg verlenen volgens de zorgstandaard?

Ja, u kunt de zorg verlenen zoals u die gewend bent. De zorg voor vluchtelingen brengt wel een aantal extra uitdagingen met zich mee op het vlak van communicatie, verschillen tussen de geboortezorg in Nederland en die in het thuisland en het declareren van kosten. In deze veelgestelde vragen vindt u daar een aantal handvatten voor.

Meer informatie:

[Informatie en aandachtspunten voor verloskundigen](#) (KNOV)

Is er een intakelijst in het Oekraïens?

Ja, u kunt een intakelijst in het Oekraïens downloaden op de [site van de KNOV](#) (Intakelijst UK).

Is er extra ondersteuning voor Oekraïense zwangeren?

Ja, zij kunnen vanaf juli 2022 gratis deelnemen aan online groepsgewijze ondersteuning in eigen taal (Centering-groepen). Deze wordt aangeboden door een verloskundige en een cultuur-mediator. Dit aanbod is aanvullend op de verloskundige zorg die de vrouw ontvangt. Het is bedoeld om haar beter te kunnen informeren en betrekken bij haar geboortezorg, door aan te sluiten op de kennis, cultuur en beleving van Oekraïense vrouwen. Deelnemers komen bovendien in contact met zwangere landgenoten die elders in Nederland verblijven. Er zijn geen voorwaarden voor deelname. Heb je een Oekraïense zwangere onder controle, die wil meedoen? [Meld haar hier aan](#).

Naar wie kan ik de zwangere verwijzen bij gezondheidsproblemen of -risico's?

U kunt de zwangere verwijzen naar de huisarts. Voor Oekraïners die bij particulieren worden opgevangen wordt de huisarts van het gastgezin gevraagd de huisartsenzorg te bieden. Voor Oekraïners die in de gemeentelijke opvang verblijven, worden lokaal afspraken gemaakt met de huisartsenpraktijk en de huisartsenpost. De huisarts verwijst eventueel door naar een specialist.

Op basis van signalering van een kwetsbare situatie kan een zwangere een [prenataal huisbezoek JGZ](#) (PHB JGZ) aangeboden krijgen. Het PHB JGZ wordt uitgevoerd door een jeugdverpleegkundige en heeft tot doel om de situatie, mogelijkheden en wensen van de zwangere in kaart te brengen en samen naar de best passende aanpak te komen.

Bij ernstige pijn aan tanden of kiezen en kauwklachten kan de zwangere terecht bij een tandarts. Bij een levensbedreigende situatie bel 112.

Meer informatie:

- [Folder prenataal huisbezoek](#) voor professionals

Informatie voor de zwangere

- Over wat de zwangere kan doen wanneer zij zorg nodig heeft: [zorgverzekeringslijn](#) (in het Oekraïens).
- Over het prenataal huisbezoek: [folder voor zwangere](#) (in het Oekraïens)

Is er een alarmsignalen-kaart in het Oekraïens?

Ja, u kunt een alarmsignalen-kaart in het Oekraïens downloaden op de [site van de KNOV](#) (Instructies alarmsignalen UK).

Hoe regel ik de overdracht als de zwangere verhuist?

We horen dat Oekraïense zwangeren ook binnen Nederland vaak verhuizen. Benadruk in het contact met de zwangere dat het belangrijk is dat ze u informeert als ze verhuist en geef uw gegevens mee zodat de nieuwe zorgverlener contact met u kan opnemen voor een warme overdracht.

Vaak verhuizen kan veel stress opleveren bij zwangeren, na 34 weken zwangerschap is het niet verstandig. U kunt er bij de gemeentelijke opvang op aandringen hier rekening mee te houden, vooral bij een hoog risico zwangere.

Met welke verschillen in de geboortezorg in Oekraïne en Nederland moet ik rekening houden?

In Oekraïne krijgt een zwangere vrouw vaker controles, zijn de controles in het ziekenhuis, vraagt ze wel eens om een second opinion bij een andere geboortezorgverlener en komt een geplande keizersnede vaker voor. In de Oekraïense professionele richtlijn is verzoek van de moeder geen indicatie voor een keizersnede.

Oekraïense zwangeren zijn niet bekend met de thuisbevalling zoals we die in Nederland kennen, en zijn niet of minder bekend met verloskundigen. Kraamzorg en jeugdgezondheidszorg zoals in Nederland, bestaan niet in Oekraïne.

Overweeg samen met ketenpartners om groepsgewijze voorlichting te organiseren, zoals [Centering pregnancy en parenting](#).

U kunt vluchtelingen helpen hun weg te vinden in de Nederlandse gezondheidszorg door de verschillen te bespreken en uit te leggen hoe de geboortezorg in Nederland werkt. In het [webinar Trauma informed care voor hulpverleners](#) vertellen Oekraïense zorgverleners over verschillen in de zorg voor kinderen en zwangeren.

Informatie voor de zwangere

[Folder Geboortezorg Oekraïens-Nederlands](#)

Welke onderzoeken en screeningen kan ik aanbieden en wie betaalt dat?

U kunt de zwangere de gebruikelijke onderzoeken en screeningen aanbieden.

De kosten voor de NIPT moet de Oekraïense zwangere net als de Nederlandse zwangere zelf betalen, voor de andere standaard testen en screeningen hoeft de zwangere niet te betalen.

- [Folder 13 wekenecho en 20 wekenecho](#) (in het Engels en Pools).
- [De folder over de NIPT](#) (in het Engels en Pools).
- Eenvoudige informatie over het bloedonderzoek in [een strip](#) (alleen in het Nederlands).
- [Video over de NIPT](#)
- [Video over de 13 wekenecho en 20 wekenecho](#)

Komen Oekraïense zwangeren in aanmerking voor de kinkhoestvaccinatie?

Ja, de 22 wekenprik kan net als bij andere zwangeren spoedig na de termijn van 22 weken, in ieder geval na het maken van de 20 wekenecho, bij de Jeugdgezondheidszorg worden gegeven. Later geven is niet wenselijk, maar wel mogelijk tot het einde van de zwangerschap. De vaccinatie is gratis.

Informatie voor de zwangere

Over de kinkhoestvaccinatie: [Folder 22 wekenprik](#) (in het Engels).

Wat kan ik doen voor een Oekraïense zwangere die onbedoeld of ongewenst zwanger is?

De webpagina's [Wat te doen bij onbedoelde zwangerschap](#) en [abortus](#) op de website www.zanzu.nl van Rutgers kunnen u helpen bij het gesprek. De informatie is beschikbaar in het Russisch en Engels, zowel geschreven als gesproken.

Schakel bij een (vermoeden van) ongewenste zwangerschap een professionele tolk in.

Voor Oekraïense zwangeren met een zorgverzekering worden de kosten voor een abortus op de gebruikelijke wijze vergoed. Voor vrouwen zonder zorgverzekering is er geen financiële regeling. Abortusklinieken zijn mogelijk bereid om een abortus gratis uit te laten voeren.

Informatie voor de zwangere

[Wat te doen bij onbedoelde zwangerschap](#) en [abortus](#) (in het Russisch en Engels, geschreven en gesproken)

[Folder van FIOM](#) (in het Engels).

BEVALLING

Is er een belinstructie voor vluchtelingen uit Oekraïne?

Ja, u kunt een belinstructie in het Oekraïens downloaden op de [site van de KNOV](#) (Bevallingskaart UK).

Waar kan de zwangere bevallen en moet zij eigen bijdrage risico betalen voor ziekenhuisbevalling?

De bevalling kan voor alle Oekraïense zwangeren op basis van sociale indicatie plaatsvinden in het ziekenhuis. Met deze indicatie hoeft de zwangere geen eigen risico te betalen.

Welke informatie kan ik meegeven?

[Jouw bevalling: hoe bereid je je voor](#), Engels, Pools en 10 andere talen (KNOV) |

[Jouw bevalling: hoe ga je om met de pijn](#), Engels, Pools en 4 andere talen (KNOV)

Hoe is het vervoer naar het ziekenhuis geregeld?

Alleen bij spoed wordt vervoer per ambulance vergoed. Afspraken over vervoer en kosten daarvan worden verder lokaal gemaakt.

Moeten de ouders aangifte van geboorte doen bij de gemeente?

Ja, op de gebruikelijke wijze binnen 3 dagen na de geboorte.

KRAAMTIJD

Worden de kosten voor het kraampakket vergoed?

De kosten voor een kraampakket worden niet vergoed door het CAK.

Worden de kosten voor de kraamzorg vergoed?

Ja, de kraamzorg kan de volledige kosten declareren bij het CAK.

Psychische gezondheid

Waar moet ik op letten als het gaat om de psychische gezondheid van de kraamvrouw? Postpartum depressie komt bij vluchtelingen vaker voor. Post-traumatische stresssyndroom klachten kunnen binnen een maand na de traumatische gebeurtenis voorkomen, maar soms pas na een aantal jaren na het trauma. Het is belangrijk om een luisterend oor te bieden.

U kunt gebruik maken van de [Checklist vroegsignalering kraamtijd](#).

Als er meer psychosociale ondersteuning nodig is, kunt u contact zoeken met ARQ, wereldpsychologen.nl of met Samo Pomi (deze site is ook beschikbaar in het Oekraïens). Er zijn psychologen verbonden aan deze netwerken die Oekraïens spreken.

Hielprik

De thuiszorg, de jeugdverpleegkundige of de verloskundige voert zoals gebruikelijk een paar dagen na de geboorte de hielprik uit.

Informatie voor de zwangere

Hielprik voor de baby in een beeldverhaal (in het [Oekraïens](#), [Russisch](#) en verschillende [andere talen](#)).

Hoe is de jeugdgezondheidszorg voor Oekraïners geregeld?

De JGZ probeert de gevluchte kinderen zo snel mogelijk in beeld te hebben en zet in op screening op lichamelijk, cognitief en psychosociaal gebied. JGZ geeft vaccinaties volgens het Rijksvaccinatieprogramma, voert neonatale screenings uit (hielprik en gehoorscreening), volgt de groei, de gezondheid en ontwikkeling van vluchtelingenkinderen tot 18 jaar.

De JGZ geeft voorlichting, begeleiding en draagt bij in het ontzorgen en normaliseren. De JGZ-professionals beoordelen of extra ondersteuning, hulp of zorg nodig is en kunnen direct de juiste zorg of hulp erbij halen. De JGZ richt op het tijdig signaleren van risico's in samenwerking met partners in de keten.

Oekraïners in Nederland kunnen kosteloos van de jeugdgezondheidszorg gebruikmaken.

Meer informatie: [Jeugdgezondheidszorg voor Oekraïense vluchtelingenouder\(s\) met kinderen en de alleenstaande minderjarigen](#) (AJN Jeugdartsen)

Informatie voor de ouders

[Beschrijving jeugdgezondheidszorg voor ouders](#) (in het Oekraïens).

Wordt er in Oekraïne seksuele voorlichting en informatie over anticonceptie gegeven?

In Oekraïne wordt nauwelijks seksuele voorlichting gegeven en het gebruik van anticonceptie is lager dan in Nederland. Vooral onder jongeren is het gebruik van anticonceptie en condooms laag. In Oekraïne kan men anticonceptiemiddelen zonder recept van de arts bij de apotheek halen. Voorlichting over goed gebruik van de anticonceptiemiddelen ontbreekt vaak.

Informatie voor de zwangere of ouders

Rutgers [brochure anticonceptie](#) in het Oekraïens. Op de website www.zanzu.nl van Rutgers onder de kopjes [gezinsplanning](#) en [anticonceptie](#) (in het Russisch en Engels).

GEZONDHEIDSPROBLEMEN EN -RISICO'S

PSYCHE

Moet ik ervan uitgaan dat de zwangere psychische hulp nodig heeft?

Lang niet alle vluchtelingen hebben direct psychische hulp nodig na traumatische ervaringen. Maar veel mensen hebben natuurlijk wél te maken met veel stress en zorgen. Zij lopen een verhoogd risico om klachten te krijgen, zoals angst, depressie, slecht slapen. Vroege signalering van psychische klachten is van belang voor de gezondheid van moeder en kind.

Meer informatie:

- [Hoe help ik een vluchteling?](#) (tips voor de eerstelijns aan de hand van casuïstiek, Pharos)
- [Zorg en ondersteuning voor Oekraïense vluchtelingen](#) (Pharos)
- [Webinar Trauma informed care voor hulpverleners](#) (met accent op ouderschap en zwangerschap, IMH Nederland en Vakblad Vroeg)
- E-learning [Cultuursensitieve psychosociale opvang en begeleiding van vluchtelingen](#)(Health[e]foundation)
- [Multidisciplinaire richtlijn psychosociale hulp bij rampen en crises](#) (ARQ)
- [Informatie over omgaan met oorlog in Oekraïne](#) (Nederlands Jeugdinstituut)

Informatie voor zwangeren en ouders

- [Folder over omgaan met psychische klachten](#) gericht op zelfhulp (Oekraïens en Russisch, Pharos)
- [Beeldverhaal](#) over omgaan met trauma bij kinderen (Pharos)

Wat kan ik doen bij psychische klachten, zoals stress, angst of depressie?

Om mogelijke klachten bespreekbaar te maken kunt u gebruik maken van de folder '[Als je stress hebt, veel denkt en slecht slaapt...](#)', vertaald in het Oekraïens. Ook kunt u de problemen bespreekbaar maken en de ernst van de problematiek in kaart brengen met bijvoorbeeld de [Protect vragenlijst](#). Als de problematiek ernstig is, kunt u de zwangere adviseren naar de huisarts te gaan.

Seksueel geweld

Als de zwangere seksueel geweld heeft ondergaan, bijvoorbeeld tijdens de vlucht, is verwijzing naar een [Centrum Seksueel Geweld](#) van belang.

‘Wat kan ik doen als ik een vermoeden heb van mensenhandel of seksuele uitbuiting?’

In Nederland verstaan we onder mensenhandel het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang (in brede zin) en met het doel die persoon uit te buiten. De (beoogde) uitbuiting is de kern van mensenhandel.

Over het signaleren en melden van mensenhandel vindt u meer op de pagina's [signaleren](#) en [melden](#) van mensenhandel van de overheid.

INFECTIEZIEKTEN

Welke infectieziekten komen in Oekraïne voor?

In Oekraïne komen soms infectieziekten voor die in Nederland bijna niet meer voorkomen; zoals polio, mazelen, en rodehond. Oekraïne behoort tot de landen met de laagste vaccinatiegraad tegen infectieziekten in Europa. De kans dat deze ziekteverwekkers vanuit Oekraïne naar Nederland komen is echter klein. Door de relatief hoge vaccinatiegraad voor infectieziekten in Nederland, is het risico op verdere verspreiding van deze ziekten onder de Nederlandse bevolking gering.

Zie ook de RIVM-webpagina voor vrijwilligers en gastgezinnen [Opvang vluchtelingen Oekraïne en infectieziekten](#) en als u verdiepende informatie wilt [de handreiking](#) voor de infectieziektebestrijding en ketenpartners.

Informatie voor de zwangere

[De folder ‘Ik ben zwanger. Wat kan ik doen om geen infecties te krijgen?’](#) (in het Engels).

Folders ‘Ik wil meer weten over antibiotica en resistentie’ in het in het [Oekraïens](#) en [Russisch](#) en ‘Waarom krijg ik wel of geen antibiotica?’ in het [Oekraïens](#) en [Russisch](#).

Worden vluchtelingen uit Oekraïne gecontroleerd op COVID-19 en tuberculose?

Nee, vluchtelingen uit Oekraïne hoeven geen COVID-19 test te doen bij binnenkomst in Nederland. Volgens de richtlijnen voor tuberculose hoeven zij ook niet gescreend te worden op tuberculose als zij in Nederland aankomen. Als vluchtelingen ziek worden, is het belangrijk dat zij naar een dokter gaan. Artsen in Nederland zijn alert op infectieziekten bij vluchtelingen.

Nee, het risico op tuberculose onder de Oekraïense vluchtelingen is klein. Dit komt onder meer omdat er op dit moment vooral vrouwen met kinderen naar Nederland komen en zij hebben een lager risico op tuberculose.

COVID-19

De vaccinatiegraad voor COVID-19 is in Oekraïne veel lager dan in Nederland. Oekraïense vluchtelingen hebben recht op gratis vaccinatie, booster en testen. Zwangeren hebben meer risico om ernstig ziek te worden van COVID-19 (en zwangerschapscomplicaties te ontwikkelen). Hierdoor hebben zij meer kans om in het ziekenhuis of op de intensive care terecht te komen. Vaccinatie tijdens de zwangerschap is veilig, effectief en voor zwangeren van groot belang.

Het RIVM adviseert om zwangeren uit Oekraïne extra te motiveren om zich te laten vaccineren.

Informatie voor de zwangere

- Over [testen en vaccineren](#): [Pharos.nl](#) (Pharos, in het Oekraïens, Russisch en 12 andere talen).
- Over [zwangerschap en COVID-19](#) (RIVM, in het Engels)

TUBERCULOSE

Het risico op tuberculose onder de Oekraïense vluchtelingen is klein. Dit komt onder meer omdat er op dit moment vooral vrouwen met kinderen naar Nederland komen en zij hebben een lager risico op tuberculose. Tuberculose komt in Oekraïne wel iets meer voor dan in Nederland. Net als bij de andere infectieziekten is het daarom belangrijk om alert te zijn op klachten die kunnen passen bij tuberculose zoals: hoestklachten die langer dan 2 weken aanhouden al dan niet in combinatie met gewichtsverlies, nachtzweeten en koorts.

Informatie voor de zwangere

Folders over [vaccineren, testen en behandelen](#) van (latente) tuberculose (RIVM, Engels, Pools en andere talen)

Wat kan ik doen bij bloed- en seksueel overdraagbare infectieziekten?

In Oekraïne komen bloed- en seksueel overdraagbare infectieziekten veel vaker voor dan in Nederland. HIV komt in Oekraïne het meest voor bij heteroseksuele mannen en vrouwen.

Bij een positieve test kunt u de zwangere op de gebruikelijke manier verwijzen naar de huisarts of de SOA-poli van de GGD.

Informatie voor de zwangere

- Over SOA en HIV: informatie van [Soa Aids Nederland.nl](#) (in het Oekraïens). Er is een [zelfhulpgroep](#) voor Oekraïners met HIV in Nederland.
- Over dragerschap hepatitis B: [De folder 'U bent drager van het hepatitis B virus, wat betekent dit?'](#) (in het Engels).

Worden vluchtelingen uit Oekraïne gescreend op MRSA?

Nee, volgens het RIVM is het niet nodig alle vluchtelingen uit Oekraïne op MRSA (Meticilline-resistente Staphylococcus aureus) te testen. Wanneer iemand uit het buitenland in een Nederlands ziekenhuis wordt opgenomen, wordt hij/zij getest en worden zo nodig maatregelen genomen om verspreiding van MRSA te voorkomen. Deze procedure geldt ook voor vluchtelingen uit Oekraïne. Lokaal kunnen andere afspraken zijn gemaakt. Vraag dat na bij het lokale ziekenhuis.